

תאריך: 25.2.2020

לכבוד	לכבוד	לכבוד
מר כמיל אבו רוקון	ד"ר אביחי מנדלבלית	מר נפתלי בנט
מתאם פעולות הממשלה	היועץ המשפטי לממשלה	שר הביטחון
בפקס: 03-6976306	בפקס: 02-6467001	בפקס: 03-6962757

שלום רב,

- ז ח ו ף ב י ו ת ר -

הנדון: ביטול ההחלטה על סגירת המעברים ומניעת יציאת דייגים לים ברצועת עזה

בשם ארגון "ג'ישה - מרכז לשמירה על הזכות לנוע", הרינו לפנות אליכם בהילות בעניין הנדון כדלקמן:

1. היום, 25.2.2020, פורסמה בכלי התקשורת ועמוד הפייסבוק בערבית של מתאם פעולות הממשלה בשטחים ההחלטה של ישראל לפיה: נוכח הפרת הרגיעה ומשיקולי ביטחון הוחלט על סגירת המעברים בין רצועת עזה לישראל עד להודעה חדשה, כך שמעבר כרם שלום ייסגר למעט לכניסת ציוד הומניטרי חיוני, ומעבר ארז ייסגר למעט למקרים הומניטריים חריגים. בנוסף, מרחב הדיג ברצועת עזה נסגר לחלוטין.
2. אתמול בשעות הבוקר פרסם המתפ"ש הודעה בה הוא מבהיר כי אין החלטה רשמית על סגירת המעברים, אך כי קיימים שיבושים והגבלות זמניות על תנועת האנשים במעבר ארז והסביבה בכדי לשמור על שלום ובטחון העוברים בו ותושבי האזור. בפועל, נמנעה יציאתם של תושבי הרצועה, ועד לשעות הצהריים של אותו יום נמנעה אף יציאתם של חולים ומלוויהם.
3. כעת צעדים אלה הורחבו במודעות מלאה לכך שהם יגררו אחריהם פגיעה חמורה באוכלוסייה האזרחית ברצועה ובצרכיה ההומניטריים. בהודעת המתפ"ש מהיום הוא הכיר בכך שצעדים אלה פוגעים באלפי הסוחרים ואנשי העסקים מרצועת עזה וכי הדבר יפגע בצורה ישירה בתושבי רצועת עזה ובהתפתחות הכלכלית וניסיונות השיקום של הרצועה. מה גם שהגבלת פעילותו של מעבר כרם שלום גוררת אחריה פגיעה קשה בחקלאים אשר סחורותיהם החקלאיות היו אמורות להיות משווקות בישראל ובגדה, ובתעשיינים רבים אחרים שלא יוכלו לעמוד בהתחייבויותיהם מול סוחרים בישראל ובגדה על לא עוול בכפם.
4. העובדה כי אף המרחב הימי נסגר ונמנעת יציאת דייגים לים, אשר אין בינם לבין המתרחש בגבול עם ישראל ולא כלום, מחזקת את החשש כי הצעדים הננקטים על ידי ישראל הם צעדים המכוונים כלפי האוכלוסייה האזרחית וממניעים ענישיות פסולים. קשה עוד יותר העובדה כי לא ידוע ולא ברור משך תקופת ההחלטה בנדון, דבר שמחזק את תחושת ההתנכלות לתושבי הרצועה, החיים באי יציבות כתוצאה מהשליטה של ישראל על המעברים, וההחלטות השרירותיות והפתאומיות שמתקבלות בעניין סגירתם.

5. נדגיש, כי ההחלטה לסגור את המעברים והמרחב הימי מהווה הפרה בוטה של חובות ישראל כלפי האוכלוסייה האזרחית ברצועת עזה ופגיעה קשה בזכויותיהם וביכולתם לנהל חיים תקינים. מדובר בהחלטה בלתי חוקית, המנוגדת באופן מובהק לדין, לפסיקתו של בית המשפט העליון ואף להתחייבויותיה המוצהרות של מדינת ישראל. היא מובילה לפגיעה בלתי מוצדקת, בלתי סבירה ובלתי מידתית בזכות לתנועה, הזכות לחיי משפחה וגישה להזדמנויות, כמו גם בזכות לפרנסה של סוחרים וחקלאים רבים, ולפגיעה עקיפה באלפי עובדים ולשיבוש חיי המסחר והתעשייה ברצועה.

6. המדובר בהפרה של חובתה של ישראל לאפשר לאוכלוסייה האזרחית לנהל חיים תקינים, חובה המעוגנת בהוראת תקנה 43 לתקנות הנספחות לאמנת האג בדבר דיני המלחמה ביבשה משנת 1907. חיים תקינים כוללים קיום אנושי בכבוד ואפשרות להמשיך ולהתפרנס. בנוסף, בסעיף 27 לאמנת גינבה הרביעית (1949) נקבעה חובה להגן על כבודם של התושבים המקומיים. דינים אלה מטילים על ישראל חובה להימנע מפגיעה באוכלוסייה האזרחית ברצועת עזה, לצד **חובה פוזיטיבית לדאוג לצרכיה ההומניטריים ולקיום הסדר הציבורי והחיים התקינים** (ראו בג"ץ 4764/04 **רופאים לזכויות אדם ואח' נ' מפקד כוחות צה"ל בעזה**, פ"ד נח(5) 385, 393 (2004)). במקרה דנן, ההגבלות על מעבר אנשים וסחורות ויציאה לים פוגעות בשירותים החיוניים ובחיים התקינים של תושבי רצועת עזה ובאפשרות של קיום ברמת חיים סבירה ואנושית.

7. זאת ועוד. סגירת המעברים ואיסור היציאה למרחב הימי מהוות **ענישה קולקטיבית אסורה** על כל האוכלוסייה האזרחית ברצועת עזה (ראו תקנה 50 לתקנות האג; סעיף 33 לאמנת גינבה הרביעית (1949); וסעיף 2)75 לפרוטוקול הראשון הנוסף לאמנות גינבה).

8. ההחלטה הנוכחית אף מנוגדת למשפט המינהלי המחייב את שר הביטחון והמתפ"ש בהיותה, בין היתר, החלטה שאינה נשענת על תשתית עובדתית ראויה ואינה לוקחת בחשבון את משמעויותיה והשלכותיה ההרסניות על כלל האוכלוסייה ברצועת עזה. ויחד עם זאת, צעדים פסולים אלה חוזרים על עצמם ונמשכים מבלי לתת את הדעת עליהם.

9. כך למשל, בהתאם לרישומינו, במהלך שנת 2019, סגרה מדינת ישראל את המעברים בין רצועת עזה לישראל או הגבילה את הפעילות בהם **כצעד ענישתי** נגד האוכלוסייה האזרחית ברצועת עזה חמש פעמים. כנגד צעדים אלה פנינו במכתבים דחופים לשר הביטחון, היועץ המשפטי לממשלה ולמתאם פעולות הממשלה בשטחים. **באף אחד מהמקרים לא קיבלנו מענה ענייני.**

לנוכח כל האמור לעיל, נבקשם לבטל לא לתר את ההחלטה בנדון. נוכח הפגיעה ההומניטרית החמורה באוכלוסייה האזרחית ברצועת עזה, נבקש לקבל את התייחסותכם עד ליום חמישי 27.2.2020.

בברכה,

מונא חדאד, עו"ד

אסנת כהן ליפשיץ, עו"ד
